

refereret i mit første Foredrag, nemlig Uordner og Misligheder og som sagt Anklage uden Bevis, men hverken Tilstaaelse eller Dom. Det maa vi altsaa lade falde (Nimestad: Nei!). Ja, det bliver bitterlig nødvendigt, indtil Beviset er skaffet; saasnart det ærede Medlem skaffer Dom eller Tilstaaelse, kunne vi forhandle, men saalænge det ikke er slet, kan det ikke nytte. Dernæst vil jeg endnu sige til det ærede Medlem, at den Maade, han søgte at dække sig paa med Hensyn til det moraliske Ansvar i denne Sag, nemlig ved at føre Debatten over paa Spørgsmaalet om, hvem der havde Ret og Uret, rammer jo slet ikke det Spørgsmaal, her er Tale om. Det ærede Medlem siger saaledes, at han fastholder sin Opfattelse af Striden som begrundet i Misbrug af Bevillingsretten fra vor Side, og derimod gjælder det ikke, at jeg stiller den Opfattelse op, at det er Regjeringen, der har krænkert Bevillingen; thi jeg er ikke Dommer om, hvem der har Ret eller Uret, om det er Folkethinget, der ved at rejse Parlamentarismen og de Bevillinger, der høre hertil, har Skyld i Striden eller ikke. Nei, det er fuldstændig rigtig, men det er heller aldrig faldet mig ind noget eneste Øieblik at tage det Spørgsmaal op til Debat, hvem eller hvad der er Skyld i Striden. Det har jeg ikke med et Ord berørt. Det er det ærede Medlem, der naturligvis har en Følelse af, at med Feil paa det ene Omraade hænger Feil sammen paa et andet Omraade, at den hele Politik, han forsvare, ikke er god, og derfor forsvare han begge Dele paa en Gang, men det behøver han ikke; thi der er Ingen, der har talt om den Side af Sagen. Det Æneste, jeg har sagt, er, at en Politik, der fører til en skarp Hævdelse af Retspaastande med Hensyn til den politiske Bevillingsret osv., som ere i absolut Strid med, hvad det store Flertal i og udenfor Rigsdagen hidtil har antaget, røffer ved Retsbevidstheden. Det er umuligt andet, og det er ganske ligefremt. Jeg forstaar ikke, hvorledes det ærede Medlems Logik kan føre ham til at tale om alle andre Ting, om hvem der er Skyld i Striden og Andet, som ikke ligger for. Men det ligger for, at her stilles nye Theorier op om Bevillingsretten, som faktisk ere gjorte gjældende af den nuværende Regjering, og som ere i Strid med den almindelige Opfattelse. Det har de Følger, jeg har nævnt, det kan man ikke lufte Dinene for. Dernæst sagde det ærede Medlem, at han ikke har angret sin Fortid. Han har sagt, at disse Tanker vare Drømme (Modsigelse), at jeg havde betegnet dem som Drømme. Det ærede Medlem har igjen-

nem mange Tider hørt til et Parti, som opstillede Parlamentarismen eller engelske Tilstande som et Ideal for Udviklingen her hjemme. Det vil det ærede Medlem ikke bestride, men hvad der er Hovedsagen, og hvad jeg har sigtet til er, at det ærede Medlem offentlig har erklæret, at han ikke vilde staa ved, hvad han har sagt med Hensyn til Bevillingsretten. (Nimestad: Naar var det?) Det var en Gang, da der her i Salen var Tale om Udenrigsministeriets Budget i 1875 eller 76. Da kom der en Debat frem, under hvilken netop Spørgsmaalet om provisoriske Finantslove kom for. Jeg tror bestemt, at det var ved den Leilighed. Jeg oplæste da et Stykke af, hvad det ærede Medlem havde sagt under Forsfatningskampen i 1866, særlig med Hensyn til Udtrykket „vedtaget“ i Grundlovens § 49, og derefter havde det ærede Medlem ikke Andet at sige, end at man naturligvis kan forandre sine Anstuelser. Det undrer mig, at det ærede Medlem har glemt det, men jeg vil sige, at det var ogsaa det Æneste, der var at sige, thi det, som det ærede Medlem efter den Tid har forsvaret fra Regjeringens Side, er i absolut Strid med, hvad han ved hin Leilighed har udtalt som sin Overbevisning. Han søger nu at forsvare sig med, at der skal være en Slutning, som kan redde ham. Jeg vil sige, at den Slutning kan i det Højeste være denne. Efter først at have udtalt sig meget bestemt med Hensyn til §§ 49 og 48, efter at have sagt, at det er tydelig vist af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), at det er en total Død for en parlamentarisk Forsfatning, at der udstedes provisoriske Finantslove, og endogsaa hele Balancen i Staten falder bort, hvis der udstedes provisoriske Finantslove osv. — alt dette under Grundlovskampen til Forsvar for at affatte Forsfatningen saaledes, som den nu er bleven affattet. (Nimestad: Nei! Sagd: For at faae den gamle Forsfatning afløst!) Ja, det ærede Medlem fra Thisted (Sagd) er igjen ikke med . . .

Formanden (Berg): So flere Afbrydelser, desto længere taler Ordføreren. Kloffen er snart 5.

Ordføreren (Holstein): Efter alt dette siger det ærede Medlem til Slutningen om den provisoriske Finantslov af 1854, at det kan ikke negtes, at man kan bestride dens Berettigelse, men saa fører han til: Men Sagen er den, at der maaste var en Nødvendighed til Stede derfor, og en Nødvendighed er jo en Lov, der staar over alle andre Lov. Ja det er